

Отзиви и рецензии

ТРЕТО ИЗДАНИЕ НА КНИГАТА „ПЛАНИНИТЕ В БЪЛГАРИЯ“

През м. ноември 2013 г. Академично издателство „Проф. Марин Дринов“ отпечата третото допълнено и преработено издание на книгата „Планините в България“. Автори на този последен вариант са дългогодишните служители на департамент География (бившия Географски институт) на НИГГГ при БАН – Васил Николов, доц. д-р Марина Йорданова (автори на първото и второто издание) и Иванка Ботева.

В книгата се разглеждат последователно всичките 37 български планини, някои от които са малко познати. Представена е информация за природните им особености – форми на релефа, интересни скални образувания, климат, реки, езера и язовири, растителност; за защитените природни обекти – паркове, резервати, водопади, пещери и др.; за архитектурно-историческите и културните забележителности – манастири, свети места, селища – архитектурни резервати, и др. Подробно са описани географското положение и отделните дялове на планините, като са посочени основните маршрути и главните изходни пунктове, от които най-лесно и бързо туристът може да достигне интересуващите го обекти.

Наред с описателните характеристики в книгата на много места присъстват научни обяснения и причинно-следствени трактовки на редица специфични особености на отделни планини, които ги правят уникални и неповторими. На

фона на общите закономерности, които са формирали характерните геоморфоложки, хидроклиматични и почвено-растителни особености на големите морфографски единици според геотектонското им единство, се разкриват индивидуалните специфични характеристики на самостоятелно обособените в тях по-малки единици като отделни планини със собствени имена. В книгата не са спестени и някои рискови условия и ситуации при проява на неблагоприятни геоморфоложки или хидроклиматични процеси и явления, например като сипеи и срутища в неустойчиви скални повърхнини, внезапна промяна на синоптичната обстановка, внезапно покачване на водни нива в пещери, речни прииждания и др., застрашаващи живота на посетителите в такива участъци в даден момент. В тази връзка се съобщават и конкретни трагични случаи с любители на планината. Така наред с прелестната картина на планините в България се разкриват и опасностите, които са присъщи на някои от тях, и с това до известна степен се повишава и значимостта и достойнствата на книгата.

Съществената разлика между това издание и предишното, второ издание е в актуализираната, разширена и допълнена информацията за религиозните и историческите обекти и за защитените територии – паркове, резервати, както и за територии, включени в Европейската екологична мрежа „Натура 2000“. Авторите са постигнали много добро илюстриране на голям брой природни, архитектурни и исторически обекти и забележителности чрез приложение на повече фотоси. Новост са и картните приложения (Физическа карта на България, 2006), с което се цели по-доброто и по-детайлно представяне на планинските територии, особено на тези по-малки планини у нас, които са и по-малко известни. Запазени са използваните в предишните издания картосхеми, с които се получава макар и обща, но много точна и ясна представа за отделните планини и техните дялове.

Приятно впечатление прави отношението, с което авторите са описали планините в България – с много задълбоченост, любов и загриженост към това богатство, което притежаваме и сме задължени да го пазим.

Като цяло книгата „Планините в България“ представлява интерес не само за широк кръг любители на планината, но и за учащи, и за хора, занимаващи се с учебно-преподавателска и дори с научноизследователска дейност.

Всеки, който обича природата на България и желае да бъде в досег с нея, би намерил за себе си полезна информация в тази книга, която да му помогне при бъдещите му срещи с красивите български планини.

Мариан Върбанов